

Juhiseid sillutiskivide kasutamiseks

Alljärgnevalt toome välja mõningad põhitõed ja nõuanded, mida peab sillutuskivide kasutamisel järgima.

Sillutiskivide paigaldamine

- a. Ehitusplatsile toodud kivid tuleb ladustada tasasele pinnale. Eflorestsentsinähtude vähendamiseks on soovitatav kivid võimalikult kiiresti vabastada pakkematerjalist.
- b. Silluts- ja äärekivide allmineva platsi väljamõõtmisel tuleb jälgida ehitusjoonist, millejuures tuleb arvestada, et äärekivide alla jääv osa peab jääma platsi piiridesse.
- c. Aluspinnase ettevalmistamisel tuleb alustada pinnase koorimisega, mis hõlmab endast sobimatu aluspõhjakihhi (kasvumuld, turvas) ja kõduneda võivate materjalide (puujuured, saepuru jne.) eemaldamist. Aluspõhi peab olema tugeva kandevõimega, et sellele oleks võimalik peale ehitada järgnevaid kihte. Samuti peaks aluspõhi olema väikese kallakuga vee äravoolu suunas (soovitatavalt vähemalt 10mm platsi 1 jm kohta). Nõrgema kandevõimega aluspõhja puhul on soovituslik kasutada geotekstiile või tsemendiga segistis valmistatud segu.
- d. Tugi- ja aluskihi ehitusel tuleb lähtuda pinnase omadustest, kasutatava täitematerjali kandevõimest ja tulevase tee või platsi kasutusala. Eelnevalt ühtlaselt koormatud aluspinna korral võib tugikihi ehitamata jätta. Eelnevalt ebaühtlaselt koormatud aluspinna korral tuleb ehitada piisava paksusega, killustikust tugikiht. Iga kihi paksus peaks olema 100-300 mm. Soovitatavalt tuleks paksema kandekihhi puhul pinnast vahepeal tihendada kasutades sobiva võimsusega vibroseadmeid.
- e. Aluskihiks kasutakse killustikku fraktsiooniga 16-32 mm (või jämedateralist kruusa) ning tugikihiks killustiku fraktsiooni 32-64mm. Soovitatav ei ole aluskihi ebatasasusi ja konarusi tasandava materjalina kasutada liiva.
- f. Kohtades, kus on raskendatud alus- ja tugikihi tihendamine (näiteks seinte lähedal.) on soovitatav kasutada tsemendiga seotud materjali.
- g. Järgmise sammuna tuleks paigaldada oma kohale piki sillutise väliserva äärekivid. Jälgima peab seda, et aluskiht ulatuks kindlasti äärekivide alla. Äärekivid tuleb toetada vähemalt 100 mm paksusele tihendatud kandekihile. Kinnitamisel kasutada poolkuiva või kuiva liiv- või konstruktsioonibetooni.
- h. Tugi- ja aluskihtide laotamisel ja tasandamisel kontrollitakse tulemust mõõteriistaga. Lõpetatud aluskihi kõrvalekalle projektikõrgusest ei tohiks ületada 10 mm.
- i. Paigalduskihi tegemiseks kasutakse killustikusõelmeid või peenemat liiva (fraktsioon 0-5 mm). Paigalduskiht paksusega kuni 50 mm tuleb hoolikalt tasandada. Käsitsi ladumise korral hoitakse liiv tasandamisel võimalikult kohevana kuni sillutuskivide ladumiseni. Mehaanilise ladumise korral tuleb liiv piisavalt tugevalt tihendada, et vältida kivide vajumist liiva sisse sillutise paigaldamisel. Tasandamisel võib ühtlase paksusega liivakihi saamiseks orientiiridena kasutada tasandusrööpaid, läheduses asuva sillutise äärepiiret, pingutatud nõõri või jõhvi. Liivapadjale jäänud madalamad kohad tuleb liivaga veelkord täita ja tasanduslaua abil tasandada. Tuleb jälgida, et liiv täidaks kogu

ulatuses ka äärepiirete lähedased alad. Lõplikult valmis alusel ei ole soovitatav kõndida.

- j. Kivide ladumist liivapadjale tuleb alustada seinast või äärekividest. Kivid laotakse tihedalt külj-külje vastu jälgides soovitud mustri joonist. Kivide vahele jäetakse vuuk laiusega 2-3 mm juhul kui kivil ei ole vuugieendit. Kivirea õiget joondumist kontrollida pingutatud nõõri abil. Sillutisse jäävate objektide (näiteks vihmaveerennid, kaevud, postid) ümbrus laotakse täiskividega; kui järgmine kivi ei mahu enam kohale, jäetakse see koht esialgu tühjaks. Töö lõppjärgus täidetakse tühjad kohad parajaks lõigatud kividega. Sillutiskivi tükke, mis on alla 25% originaalkivi suurusest, ei ole soovitatav tühimike täitmiseks kasutada, sest need võivad kergesti kohalt ära nihkuda. Sellised tühikud tuleks täita betooniseguga.
- k. Kohe peale sillutise paigaldamist tuleb vuugid täita peene, kuiva liivaga. Liivapadjaks kasutatud liiv tavaliselt ei sobi. Liiv seob kivid ja ei lase neil viltu vajuda. Tööriistaks võib kasutada luuda või harja. Nüüd tasandatakse ja tihendatakse valmis laotis vibroplaadi abil. Juhul kui mõni kivi saab vibreerimise käigus viga, tuleb see kohe kõrvaldada ja asendada uuega. Valmis pinna tasasust kontrollitakse rihtlatiga. Lõpuks puistatakse sillutisele veekord peent, kuiva liiva ja täidetakse vuugid lõplikult. Pärast vihma või platsi pesu tuleb kontrollida, et vuugid oleksid liivaga täidetud. Võimalike vigade avastamiseks ja kõrvaldamiseks on soovitatav sillutis peale valmimist vähemalt kord kuus põhjalikult üle vaadata.

Hooldamine

- a. Tänavakivide hooldamiseks ei tohi kasutada tänavapuhastusmasinaid ja rasketehnikat.
- b. Sillutise puhastamiseks kasutada pehmete harjadega harja või luuda.
- c. Sillutise hooldus tähendab tänavakivide puhastamist prahist ja umbrohust või samblast.
- d. Umbrohu või sambla märkamisel tuleks see eemaldada sillutuskive kahjustamata ja vuugivahed hiljem uuesti täita peeneteralise liivaga.
- e. Talvisel perioodil vältida soola panekut sillutuskividele ja jää lõhkumist löökmeetodil.
- f. Pidev vee valgumine kivi pinda mööda toob kaasa soolade väljauhtumise (eflorestents).

Tootja poolt ja nimel allkirjastanud:

Müügidirektor

Essu 01.06.14

.....
H.Arumäe